

Prosjekt:

Nye Aker og Nye Rikshospitalet

Tittel:

Bilag A1U

Orientering om prosjektene

01	For implementering		12.03.25	ELG	NIK	DAB
Rev.	Beskrivelse		Rev. Dato	Utarbeidet	Kontroll	Godkjent
Kontraktor/leverandørs logo:		Bygg nr:	Etasje nr.:	Systemgr.:	Antall sider:	
					Side 1 av 14	
Prosjekt:	Utgivernr:	Fag:	Dok.type:	Løpenr:	Rev.nr.:	Status:
ARH	0000	U	SP	0008	01	G

Revisjonsendringer

Rev.:	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Formål	2
2	Orientering om prosjektene.....	3
2.1	Generell orientering.....	3
2.2	Nye Aker sykehus.....	3
2.3	Nye Rikshospitalet.....	7
3	Verdier og mål.....	10
3.1	Resultatmål.....	10
3.2	Viktige premisser for en vellykket prosjektgjennomføring.....	12
3.3	Kvalitetssikring og SHA	12
4	Prosjektorganisasjon.....	12
4.1	Prosjektorganisasjonen til Helse Sør-Øst RHF	12
4.2	Oslo universitetssykehus	13
5	Kontrollområder	14
6	Entreprisemodeller.....	14
7	Krav til prosjektgjennomføring	14
8	Ytterligere informasjon om prosjektene	14

1 Formål

Formålet med bilaget er å gi en beskrivelse av hva prosjektene Nye Aker og Nye Rikshospitalet omfatter, aktører i prosjektene og prosjektenes bakgrunn.

Bilaget gir informasjon om de viktigste forutsetningene for gjennomføringssystematikk med inndeling i faser og områder, og er et overordnet premissdokument for oppdragstakere som blir engasjert i gjennomføringen.

2 Orientering om prosjektene

2.1 Generell orientering

Nye Aker og Nye Rikshospitalet er et ledd i realisering av målbildet for Oslo universitetssykehus HF slik det ble vedtatt i foretaksmøtet for Helse Sør-Øst RHF 24. juni 2016.

Målbildet innebærer at Oslo universitetssykehus HF utvikles med et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et lokalsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. I tillegg skal det etableres en regional sikkerhetsavdeling som erstatning for nåværende virksomhet på Dikemark.

Oslo universitetssykehus HF står for rundt halvparten av medisinsk forskning i norske sykehus og har en sentral rolle i utdanningen av landets helsepersonell. Etablering av arealer til undervisning og forskning i de kliniske arealene inngår i løsningen.

Basis for utbyggingen er:

- Forprosjektrapporter datert 16. september 2022, med påfølgende styrevedtak i Helse Sør-Øst RHF den 16. desember 2022 (styresak 146-2022).
- Helse Sør-Øst sitt mandat og sentralt styringsdokument for prosjektet Nye Aker (NSA-0000-Z-AA-0003).
- Helse Sør-Øst sitt mandat og sentralt styringsdokument for prosjektet Nye Rikshospitalet (NRH-0000-Z-AA-0001).

2.2 Nye Aker sykehus

2.2.1 Prosjektinnhold

Nye Aker blir et av Norges største lokalsykehus med akuttfunksjoner. Konseptet innebærer samlokalisering av somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), med nærhet til den nye Oslo storbylegevakt. Nye Aker skal utvikles til en arena for klinisk forskning innenfor somatikk og psykisk helsevern og avhengighet (PHA), både for Oslo universitetssykehus HF og Universitetet i Oslo som vil være leietaker av arealer i det nye sykehuset.

Figur 1 Nye Aker sykehus sett fra fugleperspektiv sett fra sør-vest

Nye Aker vil være lokalsykehus for en stor del av Oslos befolkning innen somatikk, og vil inneholde psykisk helsevern for voksne og barn og tverrfaglig spesialisert rusbehandling for hele befolkningen i Oslo (unntatt lokalsykehusfunksjoner som tilhører Lovisenberg Diakonale Sykehus og Diakonhjemmet Sykehus).

Bruttoareal: 191 000 m² (inkl universitetsareal) bestående av følgende hovedelementer:

- Somatisk virksomhet samlet i et somatikkbygg med en base for polikliniske og somatiske funksjoner på 3 til 5 etasjer som omkranser to høyhus for sengerom, kontorer og administrative funksjoner.
- Psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling lokalisert i 3 bygninger, PHA sør, PHA midt og PHA nord
- Vare og distribusjonssentral og teknisk sentral lokalisert i hjørnet av utbyggingsområdet
- Vernet bebyggelse skal rehabiliteres og tas i bruk og integreres i sykehusets virksomhet

På taket av høyhuset for somatikkbygget skal det bygges landingsplass for helikopter med direkte heisadkomst til både akuttmottak, bildediagnostikk og operasjonsstuer.

Sum nybygg er ca 170 000 m² (bruttoarealer, avrundet):

Bygg	Areal (BTA)
Hovedbygg somatikk base	80 000
Hovedbygg høyhusene	41 600
PHA Sør	27 000
PHA Midt	3 000
PHA Nord	9 300
Kulvert	1 300
Vare og distribusjonssentral, teknisk sentral	7 000
Ambulansehall	800
Sum nybygg	170 000

I tillegg inngår rehabilitering av bygninger på til sammen netto 21 700 m². I prosjektets omfang inngår også etablering av en parkeringskjeller inkl sykkelparkering på brutto 15 300 m².

Nedenfor vises bygninger og anlegg slik det vil fremstå når Nye Aker sykehus står ferdig i 2031.

Figur 2 Nye Aker 2031 som vist i forprosjekt av 16.09.2022

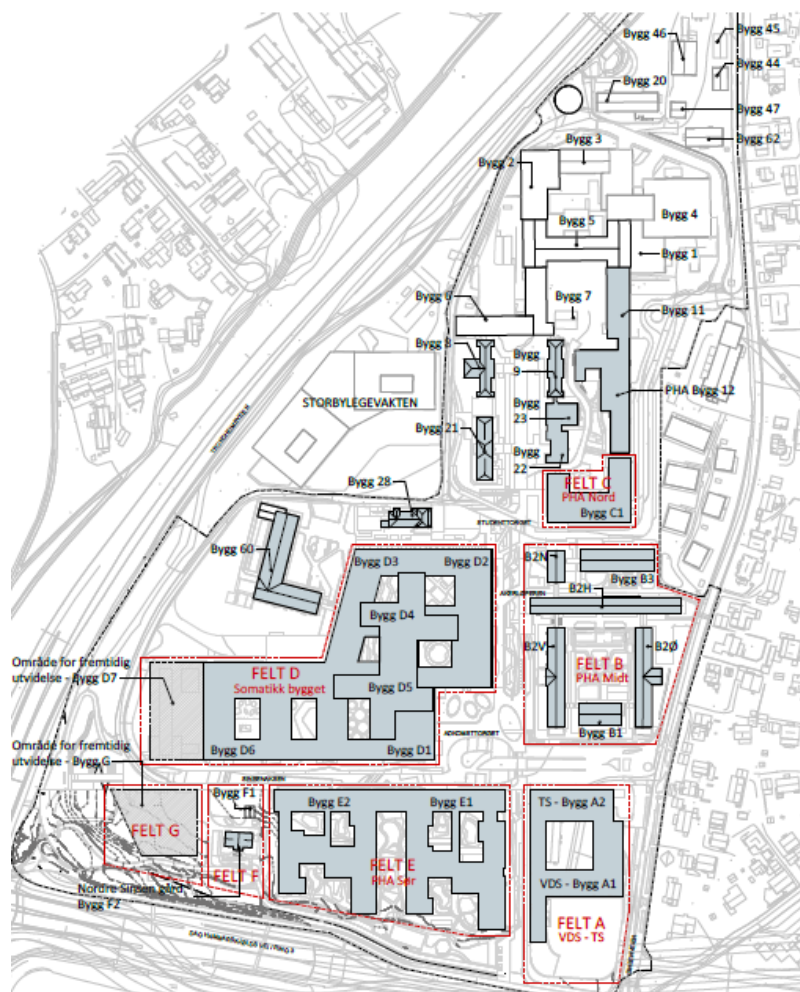
2.2.2 Geografiske områder

Prosjektens størrelse og kompleksitet tilsier at arbeidene vil bli inndelt i hensiktsmessige geografiske hovedområder som ferdigstilles for trinnvis uttesting og idriftsettelse.

Inndeling i hovedområder på Nye Aker:

- Bygg A Vare- og distribusjonssentral og teknisk sentral (VDS/TS)
- Bygg B Psykisk helsevern og avhengighet midt (PHA midt)
- Bygg C Psykisk helsevern og avhengighet nord (PHA nord)
- Bygg D Somatikkbygget (behandlings- og sengebygg)
- Bygg E Psykisk helsevern og avhengighet sør (PHA sør)
- Ombygging / rehabilitering av eksisterende, vernede bygninger (bygg 60, 28 m.fl.)
- Utomhusanlegg

Figur 3 Illustrasjonen viser bygninger på eksisterende og nye Aker sykehus. Hver bygning er angitt med bygningsnummer.

2.3 Nye Rikshospitalet

2.3.1 Prosjektinnhold

Ved Nye Rikshospitalet samles regionale og nasjonale spesialfunksjoner. Sykehuset er planlagt for å kunne gi et lokalsykehusstilbud for rundt 200 000 innbyggere, inkludert alle barn og unge under 18 år i Oslo med somatisk sykdom.

Utviklingen av Nye Rikshospitalet med nye sykehusbygninger skal skape et samlet og komplett sykehusanlegg, hvor eksisterende kvaliteter videreføres og gir en teknisk og funksjonell sammenheng mellom nye og eksisterende bygninger.

Det er en viktig målsetting å få det nye samlede sykehuset til å bli ett funksjonelt sykehus med korte avstander i en kompakt bygningsmasse, med god pasientsikkerhet og effektiv drift. Beslektede funksjoner i nye og eksisterende sykehusbygg må fungere samlet for å oppnå effektiv kommunikasjon mellom funksjoner med nærhetsbehov.

Figur 4 Nye Rikshospitalet sett fra fugleperspektiv

Sykehuset er planlagt med et stort, moderne akuttmottak som også skal romme et regionalt traumemottak. I tillegg skal sykehuset ha et samlet barne- og ungdomssenter, inkludert eget akuttmottak for barn og unge. Følgende hovedgrep gjelder for utbyggingen:

- Nytt adkomsttorg
- På eksisterende forplass etableres nytt behandlingsbygg (bygg J)
- Nytt behandlingsbygg med blant annet barne- og ungdomssenter (bygg M og N)
- Nytt parkeringsanlegg (bygg O)
- Utvidelse av eksisterende driftssentral (bygg F2)

- Ombygging og utvidelse av eksisterende varemottak (bygg A1)

Sum nybygg er 150 800 m² (bruttoareal, avrundet):

Bygg	Areal (BTA)
Bygg J	93 300
Bygg M	22 700
Bygg N	21 800
Bygg A1	2 900
Bygg F2	4 000
Kulvert	6 200
Sum nybygg	150 800

I tillegg kommer ombygging av eksisterende Rikshospital (8 000 m²) og parkeringsanlegg (12 000 m²).

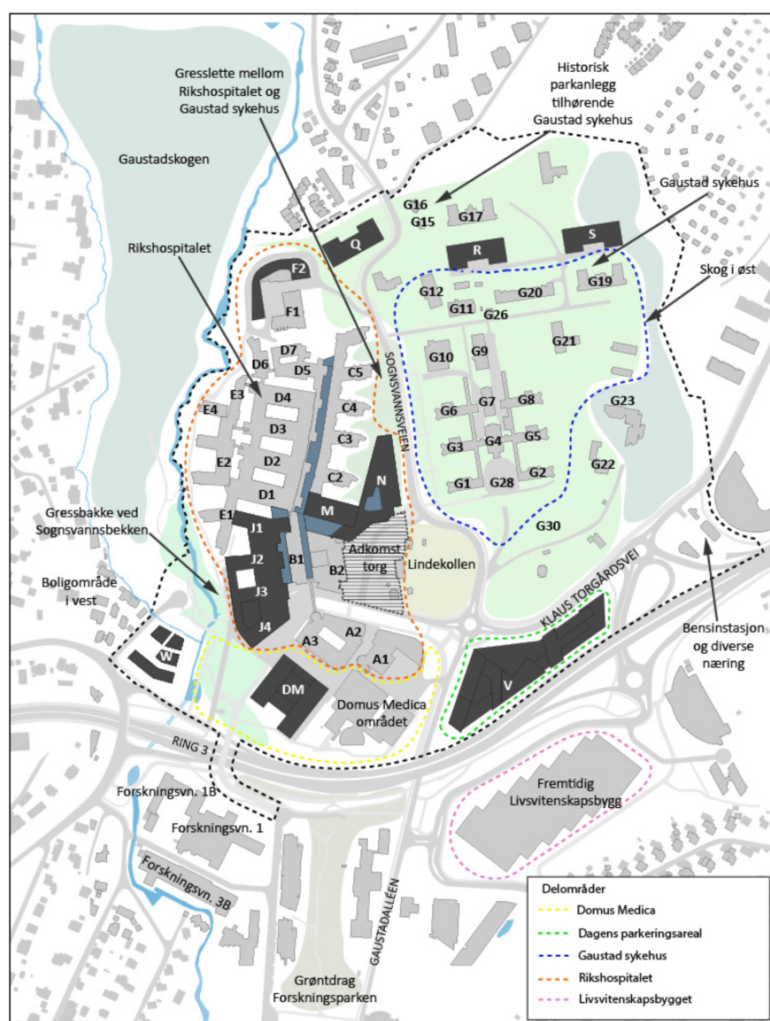
På taket av bygg J skal det bygges landingsplasser for helikopter med direkte heisadkomst til både akuttmottak, billeddiagnostikk og operasjonsstuer i bygg J. På taket av bygg N (barne- og ungdomssenteret) skal det bygges takterrasse med uteområde for barn, ungdom og deres pårørende.

Effektiv logistikk er et viktig virkemiddel for å oppnå gode pasientforløp, fremme effektive arbeidsprosesser, ivareta forsyningssikkerhet og oppnå god driftsøkonomi. Det skal som del av prosjektet etableres infrastruktur, systemer og løsninger som understøtter god og effektiv logistikk, basert på velprøvde løsninger ved andre sykehus i Helse Sør-Øst.

For å ivareta funksjonell flyt og drift i hele det nye sykehuset er de nye byggene planlagt med tilkoblingspunkter til eksisterende sykehus. Tilkoblinger skjer i hovedsak der bygg J og bygg M møter eksisterende bygg. Det er også enkelte tilkoblingspunkter under bakkenivå, i forbindelse med kulverter.

Figuren under viser eksisterende bygg på Rikshospitalet, nybygg og grøntstruktur.

Figur 5. Oversikt over eksisterende bygg på Rikshospitalet og nye bygg (i mørkegrått) som inngår i reguleringsplanen

2.3.2 Geografiske områder

Nye Rikshospitalet er inndelt i fire geografiske hovedområder:

- Bygg J (nytt behandlingsbygg)
- Bygg M, N, O (nytt behandlingsbygg med blant annet barne- og ungdomssenter, nytt parkeringsanlegg)
- Bygg F2 (utvidelse av eksisterende teknisk sentral)
- Bygg A1 (ombygging og utvidelse av eksisterende varemottak)

I tillegg kommer utomhusarbeider, infrastrukturtiltak (bl.a. veg, trikkendeholdeplass), kulverter, tilkobling til eksisterende bygg og ombygging i eksisterende bygg. Figuren under viser den nye bygningsmassen med angivelse av utbyggingsområder.

Figur 6 Bygningsmassen ved nye Rikshospitalet med angivelse av utbyggingsområder

3 Verdier og mål

Et vellykket prosjekt innebærer god måloppnåelse i både planlegging, prosjektering, gjennomføring og driftsfase.

Helse Sør-Øst RHF har definert følgende visjon:

Gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, når de trenger det.

De tre nasjonale verdiene som Helse Sør-Øst RHF bygger sin virksomhet på er kvalitet, trygghet og respekt.

Samfunns mål og effektmål for prosjektene er definert i forprosjektrapportene for prosjektene.

3.1 Resultatmål

Resultatmålene er knyttet til løsningen som prosjektet skal frembringe, og er de mål som prosjektorganisasjonen til Helse Sør-Øst RHF skal måles etter.

Prosjektene skal gjennomføres og ferdigstilles innenfor godkjent styringsramme og til avtalt tid, med den ytelse, funksjonalitet, kapasitet og kvalitet som er forutsatt i forprosjektet.

Utbyggingsarbeidene skal planlegges og gjennomføres uten alvorlige hendelser, skader på eller tap av person, materiell eller miljø. Prosjektet skal gjennomføres uten at det oppstår arbeidsulykker med personskader som medfører heldags fravær fra arbeidet (H1-skade = 0).

Følgende resultatmål er i prioritert rekkefølge definert for prosjektet:

1.) Kostnad

- NRH-prosjektet skal realiseres innenfor en økonomisk styringsramme (P50-estimat) på 18 083 millioner kroner (prisnivå januar 2021), inkludert ikke-byggnær IKT med inntil 783 millioner kroner. I tillegg kommer Rokadeprosjektet som har en økonomisk styringsramme (P50-estimat) på 725 millioner kroner (prisnivå juni 2022-kroner).
- NSA -prosjektet skal realiseres innenfor en økonomisk styringsramme (P50-estimat) på 17 962 millioner kroner (prisnivå januar 2021), inkludert ikke-byggnær IKT med inntil 762 millioner kroner. Kostnader til tomteerverv kommer i tillegg.

2.) Tid – Oppstart av grunnarbeider er planlagt i 2024, og byggene skal være ferdigstilt slik at sykehusene er klart for klinisk ibruktakelse i løpet av 3. kvartal 2031.

3.) Kvalitet – Funksjonalitet, kapasitet, standarder, kvaliteter og spesifikasjoner som er beskrevet i forprosjektrapporter med vedlegg, skal legges til grunn for gjennomføringen. Det skal tilstrebes å velge de løsninger som totalt sett gir lavest årskostnad og gunstige drifts- og vedlikeholdskostnader, samtidig som prosjektets rammer for kvalitet, omfang, tid og økonomi oppfylles. Det er forutsatt at sykehusene skal etableres med en nøktern og robust standard, basert på kjent teknologi. Sykehusene skal etableres med energiklasse A og passivhusstandard, og oppfylle sertifisering som Breeam Very good.

4.) Ferdigstilling og ibruktakelse – Sykehusene skal overleveres uten feil og mangler som påvirker grunnlaget for en stabil drift.

Utbyggingen skal skje med nødvendig aktsomhet slik at den løpende sykehusdriften og annen avtalt aktivitet i tilliggende områder, kan gjennomføres med minst mulig driftsforstyrrelser og uten forringet kvalitet i pasientbehandlingen.

De etiske retningslinjene for innkjøp i Helse Sør-Øst RHF og krav til etiske leverandørkjeder skal følges særskilt opp og være en del av grunnopplæringen for alt prosjektpersonell og øvrige involverte i prosjektet.

Prosjektet skal gjennomføres innenfor nasjonale og regionale strategiske føringer, herunder foretaksgruppens BIM-strategi.

Ved eventuelle målkonflikter skal sikkerhet for pasienter, ansatte, besøkende og entreprenører/ leverandører ha høyeste prioritet. Utredning i forbindelse med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø og miljøtiltak skal, i alle faser og på alle nivåer ved utbyggingen, ivaretas på lik linje med øvrige krav til vurdering av funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn, og innarbeides i all planlegging og utførelse.

I prioritering mellom øvrige resultatmål, skal samlet investeringskostnad innenfor styringsrammen ha høyeste prioritet, og deretter tid, foran kvalitet. I tilfeller hvor det oppstår

målkonflikter skal prosjektet legge frem problemstillingen med forslag til løsning for styringsgruppen.

3.2 Viktige premisser for en vellykket prosjektgjennomføring

Oppdragstakere som engasjeres i prosjektgjennomføringen forplikter seg til å utvise holdninger og adferd som reflekterer samarbeidsvilje, løsningsorientering og å ha god innsikt og forståelse for prosjektets mål.

For å lykkes er prosjektene avhengig av godt samspill mellom byggherren, OUS, oppdragstakere, og prosjekterende for både bygg og utstyr. Gjennomføringen av prosjektene skal bære preg av:

- Samarbeid og åpenhet
- Avklart og tydelig arbeidsunderlag og kontrakt
- Tydelig ansvars- og oppgavefordeling
- Erkjennelse av fakta og handle ut ifra realiteter
- Respekt for hverandre
- Fokus på prosjektets mål og resultat
- Fellesskap og team: Vi skal bygge sammen
- Pasienten i fokus

Viktige suksesskriterier er at:

- Sykehusene etableres innenfor forutsatt kostnadsramme og ferdigstilles til avtalt tid
- Prosjektene har ikke medført skader på mennesker, miljø eller materiell

3.3 Kvalitetssikring og SHA

Prosjektene har utviklet og skal etterleve et kvalitetssystem som er basert på de overordnede mål for prosjektene. Det skal iverksettes planlagte og systematiske aktiviteter (kvalitetskontroll/-revisjoner) som en del av kvalitetssystemet for å sikre nødvendig tiltro til at alle ledd i organisasjonen oppfyller kravene til kvalitet. Det stilles krav til alle kontraktparter om at de har og etterlever kvalitetssystemer som samsvarer med Helse Sør-Øst RHF og prosjektorganisasjonens kvalitetspolitikk.

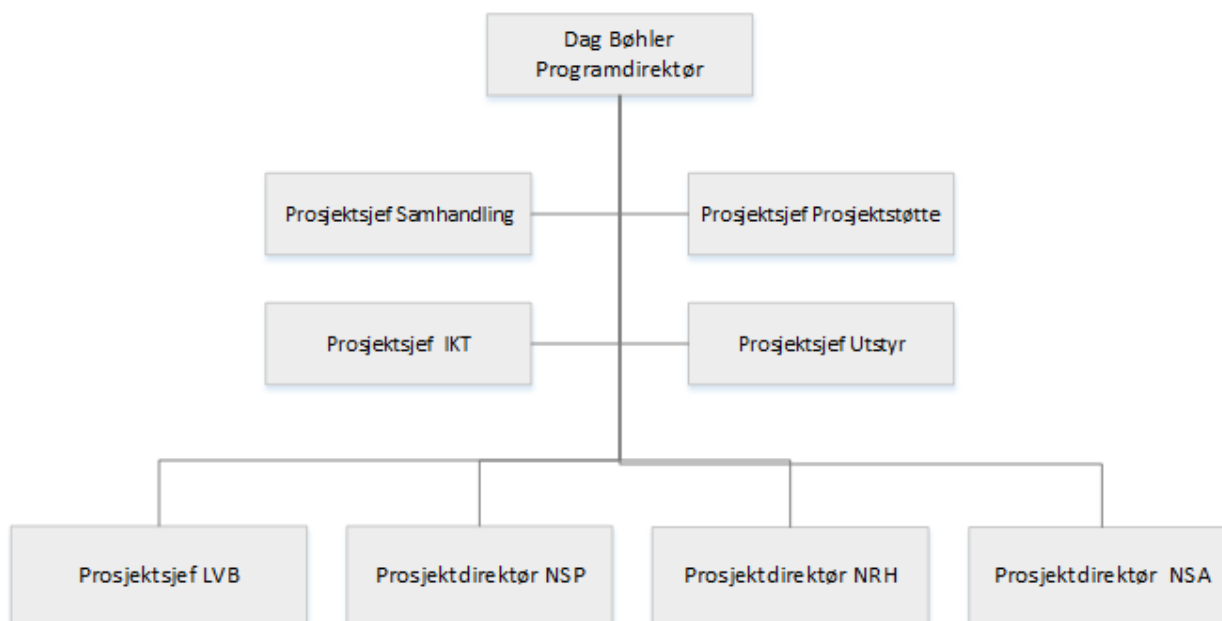
Prosjektene skal arbeide aktivt med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) slik at risiko-eksponeringen for personer, miljø og materiell under gjennomføring av prosjektet og senere ved drift av sykehuset, blir så lav som mulig.

4 Prosjektorganisasjon

4.1 Prosjektorganisasjonen til Helse Sør-Øst RHF

Helse Sør-Øst RHF har etablert en prosjektorganisasjon med ressurser fra Sykehusbygg HF til å lede arbeidet med gjennomføring av prosjektet.

Utbyggingsfasen for Nye Aker og Nye Rikshospitalet organiseres som egne prosjekter i parallell med de øvrige utbyggingsprosjekter relatert til Oslo universitetssykehus HF. Prosjektene er organisert i et program med felles ledelse. Hvert prosjekt har egen prosjektorganisasjon ledet av en prosjektdirektør. Innenfor prosjektorganisasjonene er arbeidene delt inn i stabs- og utbyggingsområder, som ledes av områdeledere.

Figur 7 Programledelse

4.2 Oslo universitetssykehus

Oslo universitetssykehus HF har etablert egen stabsenhet (Stab utvikling) med ansvar for å forberede og koordinere alle aktiviteter, herunder medvirkning og koordinering av faglig innhold, som skal ivaretas frem mot endelig ferdigstilling, overtakelse og ibruktagelse av nye og oppgraderte bygg.

Det er etablert programmer for prosjektene Nye Aker, Nye Rikshospitalet, Ny sikkerhetspsykiatri og Oslo universitetssykehus HF i Livsvitenskapsbygget. Informasjon, medvirkning og forankring skal sikres gjennom aktiv deltakelse i prosjektutviklingen. Stab utvikling har ansvar for informasjon til, og drøfting i, etablerte fora i Oslo universitetssykehus HF sin ordinære styringslinje og har ansvar for å koordinere deltakelse fra Oslo universitetssykehus HF i medvirkning og samhandling med prosjektorganisasjonen.

5 Kontrollområder

I områder hvor det er behov for mye koordinering mellom aktørene vil det bli opprettet kontrollområder.

Antall og størrelse på kontrollområdene blir bestemt underveis i gjennomføringen, men vil typisk kunne være et funksjonsområde i en etasje. Størrelse på- og grenser mellom kontrollområder vil variere basert på kompleksitet og omfang av arbeid i de ulike geografiske områdene.

6 Entreprisemodeller

Nye Aker og nye Rikshospitalet er to store og kompliserte prosjekter som skal utvikles i parallell og ivareta den samlede aktiviteten fra Ullevål sykehus som skal flyttes til nye Aker og nye Rikshospitalet. Det er til enhver tid mange involverte aktører, og mange grensesnitt som skal hensyntas og ivaretas innenfor gitte tidsintervall. Det er valgt en entreprisemodell med byggherrestyrte sideentrepriser. De byggherrestyrte sidestilte entreprisene planlegges gjennomført i en kombinasjon av utførelsesentrepriser (NS8405) og totalentrepriser (NS8407).

Utstyrsanskaffelser gjennomføres i hovedsak felles for nye Aker og nye Rikshospitalet.

7 Krav til prosjektgjennomføring

Koordinert systematikk og felles forventninger til gjennomføringen av prosjektet er viktig for et godt resultat, så vel for arbeidsmiljø og trivsel, som for sikkerhet, lønnsomhet, fremdrift og teknisk måloppnåelse.

Oppdragsgiver har utarbeidet prosedyrer og kravdokumenter som er gjeldende og inngår som standard kontraktsbilag.

Oppdragsgivers krav til prosjektgjennomføring, inkludert administrative rutiner, er gitt i bilag D. Prosjektets og kontraktens fremdriftsplaner og milepæler er beskrevet i Bilag E.

8 Ytterligere informasjon om prosjektene

Aktuelle prosjektdokumenter finnes på Helse Sør-Øst RHF sin hjemmeside:

[Nye Aker og Nye Rikshospitalet - Helse Sør-Øst RHF \(helse-sorost.no\)](https://helse-sorost.no)